

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

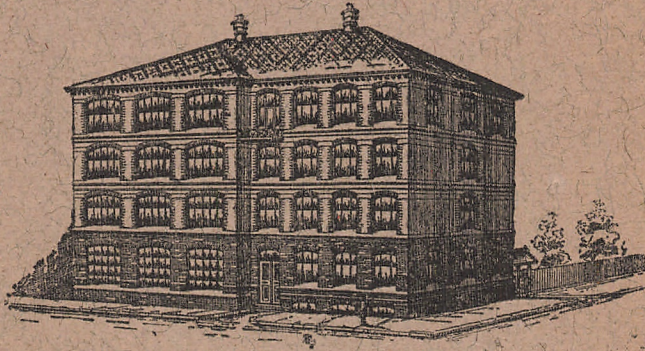
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FRK. ROLLS PIGESKOLE

KRISTIANIA

Årsberetning
1903

52

Love

for Frøken Rolls pigeskole.

1.

Fra og med 4de klasse af har eleverne at indfinde sig paa skolen *senest 10 min. før 9*, saa at skolesagerne kan være bragt i orden, forklæderne taget paa og bøgerne lagt frem til 1ste time, inden klokken ringer til morgenbønnen.

2.

For barnehavens og smaaklassernes vedkommende ser jeg helst, at børnene ikke indfinder sig tidligere end $\frac{1}{4}$ time før den fastsatte tid, da der inden den tid ikke kan garanteres tilstrækkeligt tilsyn med dem.

3.

Der gives fri nogle minutter mellem hver time, desuden 25 min. midt paa formiddagen, da eleverne først nyder sin frokost og derefter leger ude under tilsyn, medmindre veiret lægger hindringer iveien; isaafald benyttes frokostværelset. Børnene er forbudt at opholde sig i klassen eller læse lekser i frikvarteret.

4.

Hjemmet maa sende *solid* skolemad med børnene. Hvis maden er glemt, negtes eleverne at købe mad udenfor skolen. De henvises til skolekøkkenet, hvor de faar et rundstykke med smør for 5 øre.

5.

Melk skaffes fra Bogstad herregaard; kr. 1.00 eller 1.50 pr. maaned. Melken, som betales den 1ste i hver maaned, kan — om ønskes — erholdes kogt eller raa, kold eller varm. Dette meldes fra paa forhaand.

6.

Af mange grunde tillades det ikke børnene at medbringe sukkertøi, lakris eller andet slikkeri, hvis hjemmet ikke udtrykkelig forlanger det i tilfælde af sterk forkjølelse eller lignende; isaafald skriftlig besked i „Bemærkningsbogen“.

7.

For at undgaa de mange uefterretteligheder, som ofte følger af meddelelser paa løse lapper, dels med, dels uden datum, anskaffes af hver elev ved begyndelsen af skolegangen en „bemærkningsbog“, hvori skoleloven findes trykt. I den ene halvdel af bogen indføres hjemmets bemærkninger: Meddelelser om forsømte dage eller lekser, anmodninger om fritagelse fra et eller andet etc. Dette underskrives af klasseforstanderinden eller paa kontoret. Bemærkninger fra skolen indføres i bogens 2den halvdel, og denne bringes næste dag tilbage, forsynet med hjemmets underskrift. *Mundtlig* besked eller undskyldninger godkjendes *ikke*.

8.

Af hensyn saavel til børnenes helbred som til renlighed og god luft i lokalene er det nødvendigt, at børnene i stygt og vaadt føre bruger *galocher* eller har *skotøi til ombytte* staaende paa skolen. Mange par vaade, smudsige fedtlærstøvler frembringer en fæl atmosfære i værelserne i dagens løb. Jeg vil bede hjemmene i størst mulig udstrækning at forsyne børnene med galocher, paraply eller vandtæt ydertøi.

9.

Hvert barn maa anskaffe *mindst 2 solide vaskeforklæder med ærmer*, saa at det ene altid er rent, mens det andet er paa vask.

10.

Alt ydertøi samt forklæderne maa være forsynet med *sterke hemper*, og galocher, vanter, paraplyer og skolerekvisita forøvrig med *tydeligt navn*. *Skolen har intet ansvar, hvis unavnede ting forsvinder.*

Skolebygningen.

Skolebygningen er en 4-etages murgård, beliggende paa hjørnet af Løvenskioldsgade og Frognerveien. Lige udenfor er holdeplads for den elektriske sporvogn. Huset er bygget paa fjeld, har formiddags- og eftermiddagssol og er i alle dele indredet med barnets trivsel og sundhed for øie. Hele bygningen opvarmes ved centralopvarmning med damp. Fyrhuset har ildfast hvælv og vægge. Korridorerne er opvarmede, godt ventilerede, 3 mtr. brede, belagt med linoleum og faar lys fra 3 kanter. To brede ildfaste trapper med udgangsdøre til gaardspladsen fører fra kjælder til loft — én ved hver ende af korridoren. Desuden en udgangsdør til Løvenskioldsgade og 3 balkoner for brandtilfælde. Foruden de ualmindelige lyse, venlige og rummelige klasseværelser — i gennemsnit $40,02 \text{ m.}^2$ — 140 m.^3 — med automatisk luftvexel i timerne, indeholder bygningen en $1\frac{1}{2}$ etage høi gymnastiksal — indredet under tilsyn af herr kapt. Louis Bentzen — med 2 varme omklædningsrum samt bad, en stor, solrig barnehave: 64 m.^2 — 224 m.^3 ; frokostværelse: 100 m.^2 — 350 m.^3 ; tegne- og fysiksal, skolekjøkken: 85 m.^2 — $297,50 \text{ m.}^3$; spisesal, systue, strygestue, kontor, lærerindeværelse og bibliothek samt — i 4de etage — bestyrerindens leilighed beregnet paa at kunne omdannes til 4 rummelige klasseværelser. Legepladsen ligger til solsiden og er beplantet med birketrær. Vagtmesterens leilighed i 1ste etage, bestaaende af kjøkken, stue og kammer, har egen indgang og ligger helt isoleret fra den øvrige del af bygningen.

Lidt af skolens historie.

Skolen blev oprettet i september 1894 med ca. 20 elever i Frogneravn. 4 b under navnet „Roll og Hofgaards privatpartier“. 2 aar senere tilflytted den en villa i Bygdø allé; men efter yderligere 2 aar blev ogsaa dette lokale for snævert, og der maatte lægges planer for egen bygning. Frøken A. Hofgaard fratraadte allerede i 1895 bestyrelsen for efter eget ønske at gaa over som lærerinde ved skolen. Hun gik over til folkeskolen i 1899. Skolen gik imidlertid uforandret i samme navn, indtil den i september 1898 flytted ind under eget tag, Løvenskioldsgade 1, og antog navnet „Frk. Rolls pigeskole“.

Skolens maal er at bibringe eleverne bedst mulig almendannelse og samtidig duelighed for det praktiske liv.

Kun skridtvis kan en ny skole sætte igang og gennemføre sit bestemte program, efterhvert som den første „1ste klasse“ rykker op, og nye klasser dannes fra grunden af. Samtidig har man ansvaret for de mange uensartede elementer, hvoraf en nydannet skoles øverste klasser altid vil komme til at bestaa, og med hvem man maa arbeide, med det maal for øie at drive dem frem som privatister til middelskoleeksamen ved en anden skole. Dette alt sammen har gennem en række af aar krævet et ganske intenst arbeide; men det har lettet os arbeidet at se, i hvilken grad skolen har slaet rod i hjemmenes tillid. Det har fremmet dens væxt.

Hvis ikke middelskoleeksamen med sin tørre, forcerede læsning stod som den ubønhørlige betingelse for nær sagt hvilket som helst selvstændigt erhverv i Norge — og selvstændigt erhverv snarest muligt er jo de vanskelige tiders løsen — vilde den neppe være mere end et høist betinget gode. Nogen „modenhedsprøve“ er den efter min mening ikke. Laa ikke middelskoleeksamen der som et reb om halsen paa os, vilde undervisningen kunne planlægges helt anderledes til mere glæde for baade lærere og elever. Der kræves mere ro og glæde over arbeidet i skolen, hvis denne som resultat skal kunne sende ud i livet nogenlunde modne, almendannede unge mennesker. Som sagerne nu staar, havde

11.

Eleverne tilholdes at gaa lige hjem fra skolen, og hjemmet anmodes om at paase, at børnene kommer hjem i rette tid. Børnene bør for sundhedens skyld lege ude, mens det er lyst, før og efter middag, og kaldes ind for at læse sine lekser, naar tusmørket falder paa. Hjernene er da udhvilet, og børnene har nydt godt af solen og dagslyset. Hjemmene er vist enige med mig i det meget uheldige i, at de større smaapiger driver paa gaden med eller uden guttefølge i mørkningen. Dette forbydes altsaa.

12.

Hvis en bra, flittig elev ved sygdom er sat tilbage i undervisningen, vil der — saavidt muligt — ved gratis extratimer blive hjulpet paa det forsømte.

13.

Hvis der i elevernes hjem udbryder smitsomme sygdomme, saasom skarlagensfeber, difterit, meslinger, vandkopper, røde hunde o. s. v., anmodes forældre og foresatte om *straks* at melde bestyrelsen dette samt indtil videre at holde alle børnene borte fra undervisningen, medmindre der kan skaffes lægeattest for, at der ikke er nogen fare for smitte. Naar en elev, der selv har været angrebet af smitsom sygdom, atter skal deltage i undervisningen, kræves lægeattest for, at dette kan ske.

14.

Skolepengene maa indbetales forskudsvis *inden den 15de* i hver maaned. Udestaar skolepenge for mere end 2 mdr., betragtes barnet som udmeldt af skolen.

Ovenstaaende instruks for skolens elever maa overholdes af alle uden undtagelse.

Elisa Roll.

	Skriftlig prøve						Religion	Norsk	Tysk	
	Norsk	Tysk	Engelsk	Mathematik		Norsk				Tysk
				fuldt pensum	indskr. pensum					
<i>Karen Blom</i> $16/3$ 1887	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.		M. tf.	M. tf.	Tf.		
<i>Ella Gjede</i> $25/1$ 1887	M. tf.	M. tf.	M. tf.	S. tf.		M. tf.	M. tf.	M. tf.		
<i>Elsa Hornburg</i> $26/4$ 1887 . .	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.		M. tf.	M. tf.	Tf.		
<i>Audhild Løken</i> $6/8$ 1887 . .	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.		M. tf.	M. tf.	M. tf.		
<i>Bergliot Mohn</i> $12/1$ 1888 . .	Tf.	Tf.	M. tf.	Ng. tf.		M. tf.	M. tf.	M. tf.		
<i>Lilly Rasmussen</i> $3/1$ 1885 . .	Tf.	—	Tf.	—	M. tf.	M. tf.	Tf.	—		

Ikke prøvet i gymnastik og husstel.

Mundtlig prøve						Færdigheder			Hoved- karakter	Or- sk- ligt bei-		
Engelsk	Historie	Geografi	Natur- kundskab	Mathematik		Skrivning	Tegning	Haand- gjerning				
				fuldt pensum	indskr. pensum							
M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.		M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf. 37 : 15	M. tf.	.	
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.		M. tf.	M. tf.	Tf.	S. tf. 45 : 15	M. tf.	M.	
M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.		M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf. 37 : 15	M. tf.	M. tf.	M. ti
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.		Tf.	Tf.	Ng. tf.	M. tf. 40 : 15	M. tf.	M. tf.	M. tf.
Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.		M. tf.	Tf.	Tf.	Tf. 33 : 15	M. tf.	M. tf.	M. tf.
Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.		Tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	—	Tf.	M. tf.	M. tf.

jeg simpelthen valget mellem selv at søge opnaaet eksamensret ved skolen eller ulempen og det pekuniære tab ved at sende eleverne fra mig det sidste aar og berøves glæden ved at lægge sidste haand paa verket.

Ved skoleaarets slutning 1902 ansøgte jeg derfor nødtvungen kirke- og undervisningsdepartementet om ret til at afholde eksamen ved min skole med samme virkning som høiere offentlige almenkoler, idet jeg ordnede skolens 2 øverste klasser overensstemmende med lovens krav, men forøvrig beholdt 8 forberedelsesklasser, samt barnehaven og det praktiske efterkursus for unge damer uforandret efter skolens eget program. Derved beholdt skolen fransk, dans, plastik, sin egen ordning af sprogundervisningen o. s. v., hvilket var mig meget om at gjøre. Ansøgningen blev bevilget 17de november 1902. I juni 1903 aflagde det første lille kuld egne elever middelskoleeksamen her ved skolen med det udfald, vedføjede tabel viser (bilag 1).

Skolens ordning.

- I. *Barnehaven* (piger og gutter 4—6 aar).
- II. *Selve skolen* (8 forberedelsesklasser, 2 middelskoleklasser med eksamen ved udgangen af 2den klasse).
- III. *Det praktiske efterkursus for unge damer.* (Husholdning, linsøm, reparation af tøj, kjolesøm, vask, stryging).

Administrationen 1903.

Bestyrerinde: *Frk. Elisa Roll*, siden 1894.

Fag: Geografi 2 *M.* Religion 1 *F.*

Inspektrice: *Frk. Fredrikke Mørck*, ansat 1898.

Fag: Norsk 1 og 8 *F* samt 1—2 *M.* Regning 1 *F.*

Kasserer: *Frk. Anna Roll.*

Lærerpersonalet.

Frk. L. Bentzen, ansat 1894.

Fag: Engelsk 6—7—8 *F* samt 1—2 *M.* Norsk 5 *F.*

Frk. S. Graff, ansat 1894.

Fag: Fransk 7—8 *F* samt 1 *M.*

Frk. M. Mohn, ansat 1894.

Fag: Tegning og skrivning over hele linjen.

Frk. E. Backer, ansat 1895.

Fag: Norsk, regning, religion, geografi 3 *F.* Naturfag 6 og 8 *F* samt 1—2 *M.*
Geografi 5 *F.*

Hr. pastor P. V. Skaar, ansat 1896.

Fag: Religion 4—5—6—7—8 *F* samt 1—2 *M.*

Fru Petra Lund, f. Wulfsberg, ansat 1898.

Fag: Historie 7—8 *F* samt 1—2 *M*.

Frk. M. Schive, ansat 1898.

Fag: Gymnastik, sang, leg 1—2—3 *F*. Gymnastik, plastik, dans 4—5—6—7—8 *F* samt 1—2 *M*.

Frk. L. Smith, ansat 1899.

Fag: Haandarbeide over hele linjen.

Frk. A. Jørgensen, ansat 1900.

Fag: Tysk 1 *M*. Norsk, regning, religion, geografi 2 *F*. Regning 5 *F*.

Frk. A. Gran, ansat 1902.

Fag: Geografi 6 *F*. Naturfag 7 *F*. Regning og matematik 8 *F* samt 1—2 *M*.

Frk. B. Knap, ansat 1902.

Fag: Tysk 6—7—8 *F* samt 2 *M*. Historie 4—5—6 *F*.

Frk. A. Roll, ansat 1902.

Fag: Engelsk 4—5 *F*. Geografi 4 *F*.

Frk. Bjørklund, ansat 1903.

Fag: Sang 4—5—6—7 *F*.

Frk. S. Hansen, ansat 1903.

Fag: Norsk 4 *F*. Regning 7 *F*.

Frk. H. Kildal, ansat 1903.

Fag: Norsk 6—7 *F*. Regning 4 og 6 *F*. Historie 3 *F*. Geografi 7—8 *F* samt 1 *M*.

Efterkursets lærerinder.

Frk. Elisabeth Hansen, ansat 1898.

Sømafdelingen.

Frk. Borgny Abrahamson, ansat 1901.

Husholdning, vask, strygning.

Barnehavens lærerinde.

Frøken Effie Melhuus, ansat 1897.

Naar undtages kortere eller længere vikariater ved enkelte af lærerindernes fravær paa studiereiser i udlandet, har skolens lærerindeposter, efterhvert som de er oprettet, ikke gennemgaaet mange forandringer i aarenes løb. En lærerinde er gaaet over til folkeskolen og to til den kommunale middelskole efter respektive 4, 8 og 3 aars arbeide her. Der er jo fremtiden sikret.

Ved skoleaarets slutning 1903 fratraadte sanglærerinden, frk. Christiane Myhre, sit 9 aar lange trofaste arbeide her. Hun erstattedes af frk. Bjørklund. Desuden slutted frk. Ellen Kiær af helbredshensyn. I hendes sted engageredes stud. real. frk. H. Kildal.

Elevantallet.

I skoleaaret 1902—03 var *barnehaven* besøgt af 42 elever — piger og gutter i alderen 4—6 aar.

I selve skolen var der 206 elever, fordelt paa 10 klasser, og i „*Det praktiske efterkursus for unge damer*“ deltog 20 elever fra forskjellige kanter af landet.

Naar undtages meslingeepidemien, som vi heller ikke gik fri for, var sundhedstilstanden her som sedvanligt særdeles tilfredsstillende, saa vi jevnt kunde følge den for skolen fastsatte læseplan.

Læseplan.

Religion.

Forskolen.

- 1ste klasse 3 t.:** Mundtlig gennemgaaelse af de vigtigste begivenheder i det nye test. i tilknytning til *A. M. Corneliussens*: „Fortællinger af Jesu liv“ samt det gl. test. til „Josefs historie“. Fadervor, lette morgen- og aftensange og et par salmevers, f. ex. „Nu titter til hinanden“ — „Nu lukker solen sit øie“ — „Gud, som har os smaabørn kjær“ — „Jesus, styr du mine tanker“ — „Jeg er saa glad hver julekveld“ — „Her kommer dine arme smaa“ o. fl. Alle salmer og sange synges.
- 2den klasse 2 t.:** Mundtlig efter *Vogts* lille bibelhistorie: Jødefolkets historie fra „Josef sælges af sine brødre“ til „Dommerne“. Efter *Corneliussens* bog rept. fra „Jesu daab“ til „Jesus velsigner børnene“ samt Kristi himmelfart og pinsen. I tilknytning til „Vandringen i ørkenen“ læres de 10 bud uden forklaring. Salmer: 47, 56, 130, 330,2, 442, 436 1—5, 605,2, 611, 351,2. Landstads salmebog anskaffes. Salmerne synges.
- 3dje klasse 2 t.:** Efter *Vogts* lille bibelhistorie læses fra begyndelsen til „David bliver konge“. Af det nye testamente læres stykker, passende til de store høitider. Af dr. *Bangs* katekisme læses de 10 bud med forklaring. Troens artikler uden forklaring. Salmer: Nr. 4, 5, 150, 352, 20, 91, 151 1—4, 414.
- 4de klasse 2 t.:** *Vogts* lille bibelhistorie fra „Rigets deling“ til „Jesu sidste dage.“ Katekismus fra anden art. til 5te part. Salmer. Eleverne lærer bibelens indhold og at slaa op i den.
- 5te klasse 2 t.:** *Vogts* lille bibelhistorie læses ud, og af *Brun og Platou's* læses til „Dommernes tid.“ Katekismen læses ud og repeteres. Salmer. I bibel læses henvisningerne i bibelhistorien, Ruths bog, et par af Davids salmer, Jonas' bog og saa langt man rækker i Math. evangelium.

Grammatik (1 t.): *Hofgaards* lille grammatik fra begyndelsen til „Formlæren“. Analyse i forbindelse med grammatiken. *Stil*. Hjemmestil hveranden uge. 1 time egentlig benyttes til gennemgaaelse af stile eller til diktat; 1 extemporalstil hver maaned. I skoleaaret 1902—1903 er skrevet 16 hjemmestile og 9 extempore.

Middelskolen.

1ste klasse 4 t.: *Læsning* (1 t.) efter *Paus* og *Lassens* læsebog (III skoletrin, 3die afd.). *Oehlenschlägers* „Aksel og Valborg“ er læst og gennemgaaet, og eleverne har holdt foredrag over samme. Et par andre karakteristiske verker gennemgaaes. Digte.

Litteraturhistorie (1 t.). Fra „Den nyere danske litteratur“ til vore dage. Mundtlig og foredragsvis. *Brochs* og *Seips* litteraturhistorie. Verslæren gennemgaaes. *Grammatik* (1 t.): *Hofgaards* lille grammatik: Formlæren. Hoved- og bisætninger. Analyse i forbindelse med grammatiken. Verslære.

Stil: Hjemmestile hveranden uge. 1 time egentlig gennemgaaelse af stil eller diktat. 1 extemporalstil hver maaned. I skoleaaret 1902—1903 er skrevet 16 hjemmestile og 9 extempore.

2den klasse 4 t.: *Læsning* (1 t.) *Broch's* og *Seips*: „Udvalg af norske og danske læsestykker til middelskoleeksamen.“ De for tidsalderen mest karakteristiske stykker læses, gennemgaaes og eleverne gjør rede for indholdet. „Fjeldeventyret“ og „Kongsemnerne“ læst og gennemgaaet. *Landsmaal* efter *Halvdan Koht's* „Lesestykke i landsmaale.“ *Grammatik* (1 t.). Hele grammatiken repeteres. Analyse i forbindelse med grammatiken. *Litteraturhistorie* (1 t.). Repetition og udvidelse af det i de to foregaaende klasser gennemgaaede pensum. Digterterne gennemgaaes. Verslæren repeteres.

Stil. 1 time benyttes til stilegennemgaaelser. 1 hjemmestil hveranden uge. 1 extemporalstil hver maaned omtrent. I skoleaaret 1902—1903 er skrevet 15 hjemmestile og 6 extemporalstile.

indøves gennem eksempler, ligeledes sætningsdele: Subjekt, prædikat, objekt hensynsbetegnelse.

4de klasse 6 t.: Læsning efter *Paus* og *Lassens* læsebog (II skoletrin, 1ste afd.). Gjenfortælling af dagens lekse stykke for stykke, før den læses høit. Digte. Begyndelsesgrundene i grammatiken indøves gennem *Platous* eksempelsamling. Diktat 2 gange ugentlig. Retskrivningsøvelser, afskrift. Efter nytår skriftlig analyse.

5te klasse 6 t.: Læsning efter *Paus* og *Lassens* læsebog (II skoletrin, 2den afd.). Gjenfortælling som i foregaaende klasse. Digte. *Grammatik:* *Hofgaards* lille grammatik og *Platous* eksempelsamling. *Skriftlige øvelser:* Diktater, analyser, gjenfortællinger.

6te klasse 5 t.: Læsning efter *Paus* og *Larsens* læsebog (II skoletrin, 3die afd.) med forklaring og gjenfortælling af det læste. *Grammatik:* *Hofgaards* lille grammatik fra beg. til „Hoved- og bisætninger“. Analyse væsentlig efter læsebogen. Digte hveranden uge. *Skriftlige arbejder:* Analyse og gjenfortælling vexler som hjemmearbejde hveranden uge. En gang imellem en let selvstændig stil af beskrivende art. Diktat paa skolen hver uge.

7de klasse 4 t.: Læsning: *Paus* og *Lassens* læsebog (III skoletrin, 1ste afd.). *Grammatik:* *Hofgaards* lille grammatik fra beg. til „Retskrivningsregler“. Analyse efter læsebogen. Digte og diktat hveranden uge. *Skriftlige arbejder:* Skriftlig analyse hjemme hveranden uge. I regelen hveranden uge en let stil af beskrivende eller fortællende indhold. Undertiden en længere gjenfortælling istedenfor stil.

8de klasse 4 t.: Læsning (1 t.) efter *Paus* og *Lassens* læsebog (III skoletrin, 2den afd.). Enkelte stykker er forbigaaet. Læst og gennemgaaet *Holbergs* „Den politiske kandestøber“. Digte.

Litteraturhistorie (1 t.): Fra den ældste litteratur til „Den nyere danske litteratur“. Undervisningen foregaar mundtlig og foredragsvis. Som støtte for hukommelsen benyttes *Brochs* og *Seips* „Kortfattet norsk og dansk litteraturhistorie“.

Grammatik (1 t.): *Hofgaards* lille grammatik fra begyndelsen til „Formlæren“. Analyse i forbindelse med grammatiken. *Stil*. Hjemmestil hveranden uge. 1 time ugentlig benyttes til gennemgaaelse af stile eller til diktat; 1 extemporalstil hver maaned. I skoleaaret 1902—1903 er skrevet 16 hjemmestile og 9 extempore.

Middelskolen.

1ste klasse 4 t.: *Læsning* (1 t.) efter *Paus* og *Lassens* læsebog (III skoletrin, 3die afd.). *Oehlenschlägers* „Aksel og Valborg“ er læst og gennemgaaet, og eleverne har holdt foredrag over samme. Et par andre karakteristiske verker gennemgaaes. Digte.

Litteraturhistorie (1 t.). Fra „Den nyere danske litteratur“ til vore dage. Mundtlig og foredragsvis. *Brochs* og *Seips* litteraturhistorie. Verslæren gennemgaaes. *Grammatik* (1 t.): *Hofgaards* lille grammatik: Formlæren. Hoved- og bisætninger. Analyse i forbindelse med grammatiken. Verslære.

Stil: Hjemmestile hveranden uge. 1 time ugentlig gennemgaaelse af stil eller diktat. 1 extemporalstil hver maaned. I skoleaaret 1902—1903 er skrevet 16 hjemmestile og 9 extempore.

2den klasse 4 t.: *Læsning* (1 t.) *Broch's* og *Seips*: „Udvalg af norske og danske læsestykker til middelskoleeksamen.“ De for tidsalderen mest karakteristiske stykker læses, gennemgaaes og eleverne gjør rede for indholdet. „Fjeldeventyret“ og „Kongsemnerne“ læst og gennemgaaet. *Landsmaal* efter *Halvdan Koh't's* „Lesestykke i landsmaale.“ *Grammatik* (1 t.). Hele grammatiken repeteres. Analyse i forbindelse med grammatiken. *Litteraturhistorie* (1 t.). Repetition og udvidelse af det i de to foregaaende klasser gennemgaaede pensum. Digtarterne gennemgaaes. Verslæren repeteres.

Stil. 1 time benyttes til stilegennemgaaelser. 1 hjemmestil hveranden uge. 1 extemporalstil hver maaned omtrent. I skoleaaret 1902—1903 er skrevet 15 hjemmestile og 6 extemporalstile.

Engelsk.

Forskolen.

- 4de klasse 4 t.:** Ingen bog. Al undervisning gjennom øret. Emner: Hjemmet, familien, vort legeme, talrækken, tidsinddelingen, dages og maanedernes navne, skolegangen, navnene paa de forskjellige fag og brugsgjenstande etc., soveværelset, paaklædningen, spisestuen, og hvad dertil hører. Smaa vers læres udenad paa skolen.
- 5te klasse 4 t.:** Alfabetet læres udenad. Af bøger: „Nursery tales.“ Stavning og læsning enkeltvis og i kor. Mundtlig gjenfortælling af det læste. Smaavers læres udenad. Anskuelse efter *Goldschmidts* plancher. *Skriftlige arbeider:* Afskrift 2 gange i ugen. Efter jul diktat.
- 6te klasse 4 t.:** *Brekkes* læsebog for begyndere, omtrent 60 sider. Gjenfortælling. Det tilsvarende i grammatik. Skriftlige øvelser paa skolen og hjemme. Diktat.
- 7de klasse 4 t.:** *Brekkes læsebog* for begyndere læses ud og repeteres. Mundtlig og skriftlig oversættelse af de norske stykker. Diktatøvelser og skriftlig gjengivelse af udenadlærte stykker. Hjemmearbeide hver uge.
- 8de klasse 3 t.:** *Brekkes læsebog* for middelskolen 50 sider, hvoraf 20 sider af de udvalgte stykker, som skal lægges op til middelskoleeksamen. *Jakob Løkkes* engl. grammatik ved *Sigurd Høst*. Diktatøvelser. Skriftlig gjengivelse af kjendt stof og lette gjenfortællinger paa skolen og hjemme. I aaret 1902—1903 er skrevet 20 hjemmestile, 25 extempore.

Middelskolen.

- 1ste klasse 4 t.:** *Brekkes* læsebog for middelskolen 50 sider videre; deraf 25 sider af eksamensudvalget. Grammatik. Diktatøvelser og øvelser i mundtlig og skriftlig gjenfortælling. I skoleaaret 1902—1903: 20 hjemmestile, 25 extempore.

2den klasse 4 t.: *Brekkes* læsebog for middelskolen 50 sider. Deraf 15 sider af eksamensudvalget. Hele udvalget repeteres. Hele grammatikken repeteres. En let engelsk bog læses og delvis extemporeres. Diktat-øvelser og øvelser i mundtlig og skriftlig gjenfortælling. *Stile:* 20 hjemmestile, 25 extempore.

Tysk.

Forskolen.

6te klasse 5 t.: Læsebog i tysk for begyndere af *D. F. Knudsen* og *Otto Kristiansen*. Ca. 80 sider læst, repeteret, lært udenad og gennemgaaet i overensstemmelse med undervisningsplanen. Skriftlige bøningsøvelser og diktat i regelen 2 gange ugentlig. Til skriftlige øvelser benyttes tildels *Westerns* „Skriftlige øvelser til *Knudsens* og *Kristiansens* lærebog.“ Retroversioner til samme bog oversættes dels mundtlig, dels — i den sidste del af skoleaaret — skriftlig.

7de klasse 5 t.: *Knudsens* og *Kristiansens* bog læses ud. Derefter *Voss'* „Deutsches Lesebuch für die Mittelschule.“ Ca. 30 sider læst, oversat og gjenfortalt. *Gundersens* og *Larsens* lille grammatik: Formlæren til „Verber.“ *Kristiansens* „Tyske taleøvelser“ stk. 1—12. Stil skrives hjemme efter de norske stykker i taleøvelserne, efterat disse i forveien er givet som lekse. Paa skolen benyttes som stile *Kristiansens* retroversioner til *Voss'* læsebog.

8de klasse 4 t.: Af læsebogen læses ca. 50 sider, der behandles paa samme maade som i 7de klasse. Grammatik: Ud formlæren og af syntaxen: Kasuslæren. Taleøvelserne: Stk. 13—25. Hjemmestil 1 gang i ugen efter *Kristiansens* stileøvelser. Skolestil hveranden uge efter retroversionerne til *Voss'* læsebog. Gjenfortælling en gang imellem.

Middelskolen.

- 1ste klasse 4 t.:** Af *Voss'* læsebog ca. 60 sider. Af disse er 30 sider — eksamenspensumet — gjennomgaaet nøiagtigere og gjenfortalt paa tysk. *Gundersens* og *Larsens* lille grammatik: Bogen læst ud. Enkelte partier repeteret. *Kristiansens* tyske taleøvelser: Stk. 26—32. Hjemmestil 1 gang ugentlig. Extemporalstil 1 gang hveranden uge efter samme bøger som i forrige klasse. Et par gjenfortællinger.
- 2den klasse 5 t.:** Af læsebogen ca. 70 sider. Eksamenspensumet repeteres i sin helhed, ligesaa grammatiken. Taleøvelserne: Bogen ud. Stile som i de foregaaende klasser. Sidste halvaar ogsaa extemporalstil 1 gang ugentlig. Hvis tiden tillader det, læses i afgangsklassen et af *Schillers* dramaer. Iaar: „Maria Stuart“.

Fransk.

Forskolen.

- 7de klasse 4 t.:** *Trampe Bødtkers* og *Høsts* lærebog i fransk for begyndere: Ca. 45 à 50 sider. Korlæsning. Dialogerne læres udenad, først fra fransk til norsk, senere fra norsk til fransk, og lægges til grund for samtale. Stykkerne oversættes og gjenfortælles. Lette rim og sange læres gjennom øret. Til jul læres af verber „avoir“ og „être“; fra jul til sommerferien de tre regelmæssige konjugationer. Verberne skrives tilslut paa skolen efter hukommelsen. I grammatik: Artiklerne, kjønnet og tallet. Det viktigste om pronomenerne gjennomgaaes. Talord indøves ved addering paa fransk paa vægtavlen. 1 ugentlig afskrift efter lærebogen.
- 8de klasse 3 t.:** *Bødtkers* og *Høsts* lærebog læses ud. Stykket om Charlotte Corday extemporeres. Stykkerne læses, oversættes og gjenfortælles. Lærebogens grammatik læses ud, og i *Knudsens* lille franske grammatik læses til 9de kapitel „Om verbet“. De viktigste uregelmæssige verber,

der tildels indøves skriftlig. De norske stykker i *Bødtkers* og *Høsts* lærebog oversættes først mundtlig paa skolen, senere skriftlig hjemme. 1 ugentlig diktat efter et af lærebogens stykker, hvortil børnene forbereder sig hjemme.

Middelskolen.

1ste klasse 3 t.: *Knudsen* og *Wallem:* „Nyere franske forfattere i udvalg I“. Bogen læses ud; men enkelte stykker som: „Le bac“, „L'insurgé“ og tildels „L'Ecureuil“ extemporeres. I *Knudsens* lille grammatik læses til kap. 10: „Om præpositioner“, hvorpaa bogen repeteres. Som skriftligt hjemmearbejde i det sidste halvår en 5—6 gjengivelser af lette fortællinger, oplæst paa skolen. I år indstuderte og opførte 4 elever af 1ste middel et lidet skuespil: „Le Desespoir de Louison“.

Historie.

Forskolen.

- 3dje klasse 3 t.:** Af *Jensens* „Norges historie i fortællinger“ læses fra begyndelsen til „Norges vanmagtstid 1350“. Den nye lekse fortælles og forklares først af lærerinden og læses derpaa indenad af børnene.
- 4de klasse 3 t.:** Samme bog fra „Norges vanmagtstid“ bogen ud med undtagelse af de 10 sidste sider. Den nye lekse fortælles altid først for børnene, hvorefter den læses op af et par af dem. I den sidste del af skoleåret gennemgaaes de vigtigste nordiske gude- og heltesagn.
- 5te klasse 3 t.:** *Nissens* „Verdenshistorie“ 14de oplag, „Oldtiden“. Fremgangsmaaden den samme som i 4de klasse med fortælling af den nye lekse og oplæsning af børnene.
- 6te klasse 3 t.:** Middelalderens historie. Den nye lekse fortælles først af lærerinden og læses af en af eleverne efter tur. Derved forhindres mange misforstaaelser, og alle navne læres *rigtig* fra først af.

7de klasse 2 t.: Den nyere historie til Voltaire. Ogsaa her fortælles den nye lekse af lærerinden og læses for det meste af børnene.

8de klasse 3 t.: Man begynder med Voltaire og Rousseau. Dette stykke gennemgaaes med særlig omhu, for at eleverne skal forstaa litteraturhistoriens bemærkninger om „Oplysningstiden“. Man fortsætter med den franske revolution og den nyeste periode af historien.

Middelskolen.

1ste klasse 3 t.: *Nissens* „Verdenshistorie“ 14de oplag. „Oldtiden“ læses nøiagtig. Lærerinden holder enkelte kulturhistoriske foredrag og forelæser undertiden udvalgte scener af „Antigone“ eller „Iphigenia“. Historiske stile af og til.

2den klasse 3 t.: Her læses altid hele historien. Paa skolen 1902—1903 8 extemporalstile i aarets løb: 1. Alexandertoget, 2. Stænderkampen i Rom, 3. Den store folkevandring, 4. Englands historie fra 827—1215 (Oversigt), 5. Capetingerne i Frankrig, 6. Det 16de aarhundredes reformatorer, 7. Grevens feide, 8. Enevoldsmagtens indførelse i Danmark og Norge. Det er en selvfølge, at de samme opgaver ikke gives to aar itræk.

Geografi.

Forskolen.

2den klasse 2 t.: I tilknytning til *Floods* navnefortegnelse med karter I, og med klasseværelset som udgangspunkt gennemgaaes Norges geografi. Herunder meddeles de vigtigste geografiske begreber, tildels belyste ved ture i omegnen. De fleste karter tegnes af eleverne.

3dje klasse 2 t.: De europæiske landes geografi læses efter Europa-kartet. De vigtigste byer, elve, fjelde og indsjøer optegnes i en liden bog. Det væsentligste om landenes naturlige beskaffenhed og de deraf følgende næringsveie gennemgaaes.

- 4de klasse 2 t.:** Norge repeteres udførligere og Europas lande læses efter *Horns* mindste geografi.
- 5te klasse 2 t.:** Fremmede verdensdele efter *Horns* geografi for folkeskolen. Karttegning.
- 6te klasse 2 t.:** Repetition efter *Horns* geografi for folkeskolen. Norge, Sverige, Danmark efter *Horns* geografi for middelskolen.
- 7de klasse 2 t.:** *Horns* geografi for middelskolen: Europas øvrige lande. Karttegning.
- 8de klasse 2 t.:** *Horns* geografi for middelskolen: Fremmede verdensdele. Repetition af en del af fjoraarets pensum.

Middelskolen.

- 1ste klasse 2 t.:** Norge samt politisk, fysisk, mathematisk geografi efter *Horns* geografi for middelskolen.
- 2den klasse 2 t.:** Repetition af hele *Horns* geografi for middelskolen. Politisk, fysisk, mathematisk geografi. Tildels foredragsvis.

Naturfag.

Forskolen.

- 6te klasse 2 t.:** En enkel fremstilling af menneskets anatomi, mest efter plancher. I tilknytning hertil: *Sundhedslære*. *Botanik*: De 17 første plantetyper læses efter Hofstads botanik. *Zoologi*: Af *Sørensens* lærebog gennemgaaes de 42 første sider.
- 7de klasse 2 t.:** *Zoologi*, *Sørensens* lærebog: Pattedyr, fugle. 4—5 skriftlige besvarelser.
- Botanik*. Efter *Hofstads* botanik læres: Havre, sisselrod, to-frøbladede planter og ydre bygning. Linnés klasseinddeling. Plantebestemmelser efter flora. Herbarium anlægges.

8de klasse 2 t.: *Zoologi*, *Sørensens* lærebog: Krybdyr, padder, fiske, insekter, 4 à 5 skriftlige besvarelser som repetition. *Botanik*. *Hofstads* botanik: Enfrøbladede, nøgenfrøede, blomsterløse planter, samt indre bygning. Bestemmelse af ca. 15 levende planter efter flora. Herbariet øges.

Middelskolen.

1ste klasse 3 t.: *Zoologi*: Resten af: „Leddyr“, repetition af hele *Sørensens* naturhistoie.

Botanik: Repetition af hele botaniken samt plantens indre bygning. Bestemmelse af ca. 50 planter efter flora. Herbariet fuldføres.

Fysik (1 t.). Af *Henriksens* lærebog læses fra „De 3 aggregattilstande“ til „Lys“.

2den klasse 3 t.: *Fysik* (2 t.). Resten af fysiken læses. Det hele repeteres.

Menneskets anatomi (1 t.). Fysiologi og sundhedslære læses og repeteres efter *Hopstocks* lærebog.

Regning.

Forskolen.

1ste klasse 5 t.: Efter *Nicolaisens* „Smaabørnenes regnebog“ behandles talrækken 1—100. Addition og subtraktion med 1- og 2-sifrede tal. Rækketælling med 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. Enkelte lette opgaver i mundtlig multiplikation og division.

2den klasse 4 t.: Talrækken udvides. Addition og multiplikation, mundtlig og skriftlig, efter *Nicolaisens* regneskole 4de og 5te trin. Hoved og tavle-regning. Indøvelse af multiplikationstabellen paabegyndes. Hjemme-regning 3 gange ugentlig.

3dje klasse 4 t.: Talrækken udvides til millioner. Alle 4 regningsarter behandles, division dog kun med 1-sifret tal. Fortsat indøvelse af den lille multiplikationstabel. Hver time begyndes med hovedregning. Hjemmeregning 3 gange ugentlig.

- 4de klasse 4 t.:** *Nicolaisens* regneskole 1ste hefte: Hoved- og tavleregningsopgaver. Multiplikation og division med flersifrede tal. Hjemmeregning 2 gange ugentlig. Skoleregning paa egen haand hveranden uge.
- 5te klasse 4 t.:** Divisionsstykker efter *Nicolaisens* regneskole 9de trin. Decimalsystemet og decimalbrøk efter *Nicolaisens* hoved- og tavleregningsopgaver 10de — 12te trin. Multiplikation og division med decimalbrøk medtages ikke; heller ikke udmaaling af parallelogrammer. Hjemmeregning 1 gang om ugen. Skoleregning paa egen haand i regelen 1 gang ugentlig.
- 6te klasse 4 t.:** *Nicolaisens* regneskole, 2det hefte, hoved- og tavleregningsopgaver. Opløsning af tal i enkelte faktorer. Brøk: Addition og subtraktion, samt multiplikation og division af en brøk med et helt tal. Skoleregning paa egen haand 1 g. ugen. Hjemmeregning hver uge.
- 7de klasse 4 t.:** *Nicolaisens* regneskole, 2det hefte, hoved og tavleregningsopgaver. Multiplikation og division af brøk med brøk. Decimalbrøk. Omgjøring af alm. brøk til decimalbrøk. Derefter — efter Ole Johannesens praktiske regnebog 3die hefte — 1ste afsnit af enkelt reguladetri. Skoleregning 1 g. ugentlig, hjemmeregning 1 gang.
- 8de klasse:** *Regning* (2 t.). *Ole Johannesen*: Praktisk regnebog 3dje hefte. Enkel og sammensat reguladetri og procentregning. Skoleregning hveranden uge. Hjemmeregning 1 gang ugentlig.
- Geometri* (1ste halvaar 3 t.). *J. A. Bonnevis* geometri 1ste bog (polygoner). 2det halvaar 1 t. ug.: Repetition. Skriftligt hjemmearbeide 1 g. ugentlig. *Arithmetik* (2det halvaar 2 t. ug.). *Johannesens* arithmetik til „Division“. Skriftligt hjemmearbeide 1 g. ugentlig.

Middelskolen.

- 1ste klasse:** *Regning* (2 t.). Renteregning til „Obligationer“. Delingsregning og selskabsregning. Enkelte lette opgaver i blandingsregning. 1 skriftligt hjemmearbeide hver uge.

Geometri (1 t.). *Bonnevies* geometri 2den bog (cirklen). 1 skriftligt hjemmearbeide i ugen.

Arithmetik (2 t.). Division. Tals delelighed. Fælles multiplum. Fælles maal. Brøk. Ligninger af 1ste grad med 1 ubekjendt. Skriftligt hjemmearbeide 1 g. i ugen.

2den klasse: *Regning* (2 t.). Obligationer og vexler. *Johannesens* praktiske regnebog 4de hefte. (Udmaalingslære). Blandede opgaver efter A. Petersen: „Opgaver i matematik for middelskolen“. 1 skriftligt hjemmearbeide i ugen.

Geometri (2 t.). 3die bog: Rette linjers forhold til hinanden. 4de bog: Plane fladers udmaaling og beregning. 5te bog: Lignedannede polygoner. Repetition af hele bogen. 1 skriftligt hjemmearbeide i ugen.

Arithmetik (2 t.). Ligninger af 1ste grad med 2 og flere ubekjendte. Forhold og proportioner. Potenser og rodstørrelser. Repetition af hele bogen. 1 skriftligt hjemmearbeide ugentlig.

3 à 4 opgaver i regnskabsførsel gennemgaaes. *Th. O. Klingenberg's* „Veiledning i simpel regnskabsførsel“ benyttes. Skriftligt skolearbeide paa egen haand: 1ste halvaar hveranden uge, 2det halvaar hver uge.

Skrivning.

1ste klasse 2 t.: Indøvelse af den rigtige skrivestilling. Første halvaar skrivning paa tavle. De smaa og en del af de store bogstaver indøves. Efter jul bruges skrivebog. Forberedende øvelser af *Thorsen* og *Wangs* 1ste hefte.

2den klasse 2 t.: De store bogstaver indøves. *Thorsen* og *Wangs* 1ste hefte, Almindelig stilebog med opskrift af skrivebøger.

3dje klasse 2 t.: *Thorsen* og *Wangs* skrivebog 1ste hefte. Smaastykker af læsebogen skrives i almindelige skrivebøger.

4de klasse 2 t.: *Thorsen* og *Wangs* skrivebog 2det hefte. Opskrift paa vægtavlen.

- 5te klasse 1 t.:** *Thorsen* og *Wangs* skrivebog 3die hefte.
6te klasse 1 t.: *Thorsen* og *Wangs* skrivebog 4de hefte.
7de klasse 1 t.: *Thorsen* og *Wangs* skrivebog 4de hefte.
8de klasse samt

Middelskolen.

- 1ste og 2den klasse:** En side hjemme hver uge. *Thorsen* og *Wangs* 5te hefte vexler med afskrift i almindelig stilebog.

Tegning.

Forskolen.

- 2den og 3dje klasse:** Tegning i rudet bog efter *Floods* fortegninger i tilknytning til anskuelsesundervisningen.
- 4de klasse 2 t.:** *Rette linjer.* For at faa en sikker haand begynder eleverne med at tegne med blæk. Der forklares først om lodrette og vandrette linjer, og hvorledes man skal dele en linje i 2, 3, 4 ligestore dele. Fortegningerne tegnes op paa den store vægtavle. I slutten af skoleaaret tegnes med blyant. Tegningerne trækkes op med blaat blæk og skraveres med rødt og blaat. Lette border og kvadrater.
- 5te klasse 2 t.:** *Rette linjer.* Kvadrater, trekanter, sexkanter, ottekanter. Trækkes og skraveres med rødt og blaat blæk.
- 6te klasse 2 t.:** *Krumme linjer.* Cirkler og kvadrater. De første tegninger trækkes op med blæk. Senere lægges over med kaffe og tusch. *Harald Pettersens* tegninger for folkeskolen.
- 7de klasse 2 t.:** Tegning efter *Harald Pettersens* plancher. Eleverne lærer at lægge over med farver. Tegningerne trækkes op med tusch.
- 8de klasse 2 t.:** Urner, ornament, blomster. Tegning efter *Harald Pettersens* plancher, tyske fortegninger samt efter *Augusta Sands* fortegninger. Farvelægning.

Middelskolen.

1ste klasse 2 t.: *Frihaandsperspectiv.* Perspectivtegning efter enkle modeller, senere sammensætning af 2 og 3.

2den klasse 2 t.: Perspectivtegning. Ellipsen indøves. Sammensætning af 3 og 4 modeller. Middelskoleeksamens opgaver.

Maal: Øvelse i perspectivisk gjengivelse af enkle, fritstaaende gjenstande.

Haandarbeide.

Forskolen.

1ste klasse 4 t.:

1. *Et par stropper.* 10 masker, 20 cm. lang.
2. *En tavletørrer.* 40 masker i kvadrat. Kantmaske.
3. *En rudet lap.* 40 masker, 4 rette, 4 vrange, 14 ruder i høiden.
4. *Et par pulsvanter i uldgarn,* rette og vrange med 5 pinder.
Mellemarbeide: En liden trekant med hækede spidser, snorer samt dusk. (Dukkestriktørklæde).

2den klasse 4 t.: *Søm:* 1. *En brikke* i klart, grovt kongrestøi, hvorpaa er anbragt som border i blaat og rødt: Forsting, faldesting, kastesting, attersting. Fryndses ud tilslut. 2. *En sypose* i hvidt, sribet tøi (konvolut). 3. *Mellemarbeide:* Paakastning af blonder.

Strikning: *Et par vrange og rette skivotter.*

3dje klasse 4 t.: *Søm:* 1. *Et forklæde* (skraa fald og indresømmer). 2. *Mellemarbeide:* Blonder rundt halsen og lommen.

Strikning: *Et hvidt liv,* 100 masker i høide, vrang og ret strikning. Kiler.

4de klasse 4 t.: *Søm:* 1. *Et linned,* knappet over skulderen. 2. *Mellemarbeide:* Knaphuller.

Strikning: *Et par strømper,* 80 masker.

5te klasse 4 t.: *Søm: Et par benklæder med rynket kappe.*

Strikning: Et par strømper, 80 masker.

6te klasse 3 t.: Et stort stykke grovt lintøi arrangeret som „*Kommodedug*“ med stort monogram paa midten, hulfalde, border af: Platsøm, fjær-søm, kontursting, dronningsting, kjædesting o. s. v.

7de klasse 3 t.: *Et eller andet finere haandarbeide* efter valg. Sidste aar pyntehaandklæde i point lace.

8de klasse 3 t.: *Eksamenspensumet paabegyndes.*

1. *En rød og hvid rudet lap.* Lapning.
2. *En hvid lap* med huldfald, isyning af hægter, knapper, baand. Knaphuller.
3. *Stoppelap.*
4. *Et par strømper, 80 masker.*

Middelskolen.

1ste klasse 3 t.: *Eksamenspensumet fuldføres.* Tegning, tilklipning og søm af et linned, svarende til elevens egen størrelse.

Sang.

Forskolen.

1—2—3dje klasse, lærer melodierne til de salmer samt morgen og aftensange, som læres udenad i religionstimerne. Desuden indøver deres sanglærerinde med dem lette, enstemmige smaasange og barnerim, samt sange til legene.

4de klasse 2 t.: *Koppangs* sangbog for skolen. Øvelser og et udvalg af lette, enstemmige sange og salmer af sangbogen. Noterne læres.

5te klasse 2 t.: Af *Koppangs* sangbog for skolen først enstemmig, senere lette tøstemmige sange. Desuden salmer og øvelser som i 4de klasse. Lidt musikteori gennemgaaes.

6te og 7de klasse 1 t.: Tøstemmig sang efter ovennævnte sangbog. Salmer og øvelser.

Gymnastik. Forskolen.

1—2—3dje klasse (2—2—3 t.): Sang og leg, samt marschøvelser og lette fritstaaende øvelser. 3dje klasse lærer i vintermaanederne lidt plastik og etpar lette runddansen.

4—5—6—7—8 klasse 3 t., samt 1ste og 2den middel 2 t.: Legemsøvelserne drives efter professor Lings system. Øvelserne forceres ikke, men afpasses omhyggelig efter smaapigernes alder og konstitution, saa gymnastiktimerne kan virke oplivende og ikke mattende.

Plastik og dans.

Drives hvert aar i november, december og januar i alle klasser fra og med 4de til og med 2den middel-, og tildeles samme timetal som gymnastikundervisningen. Balletmester Waldemar Prices metode lægges til grund for de plastiske øvelser. Foruden disse læres i fremadskridende række alle brugelige tur- og runddansen. Menuetten danner afslutningen for de øverste klasser.

I de fem aar, vi har haft plastik og dans her ved skolen, har undervisningen fyldt det maal, vi satte os. Plastiken har bidraget sit til at give børnene bedre holdning, lettere gang og mere beherskede manerer i den opløbne alder. Elevernes skolegang er gaet jevnt hen uden de mange forsømmelser i lekserne, den slaphed og de spredte interesser, danseskolen om eftermiddagen førte med sig. Og endelig faar børn fra ubemidlede hjem uden ekstraudgifter for disse samme glæder som sine heldigere stillede kamerater, baade i og udenfor skolen.

Timeinddelingen.

Kl. 9	— 9.40	Kl. 11.20	— 12
„	9.45—10.15	„	12.05—12.45
„	10.20—10.55	„	12.50— 1.30
		Kl. 2.	

Barnehaven Kl. 10—1. 1ste og 2den klasse 9.40—12.45. 3dje klasse 9.40—1.30. De øvrige klasser 9—1.30; de øverste klasser enkelte dage til kl. 2. *Det praktiske efterkursus* 3 dage i ugen (sømmen) 10—1; 3 dage i ugen (husholdningen) 10—2.

Skolepenge.

1ste klasse	kr. 8.00
2den —	„ 10.00
3dje —	„ 15.00
4de —	„ 17.00
5te —	„ 17.00
6te —	„ 18.00
7de —	„ 20.00
8de —	„ 22.00
1ste middelklasse	„ 22.00
Afgangsklassen	„ 24.00
Efterkurset	„ 24.00
Barnehaven	„ 5.00
	+ 2.00

til materialer engang for alle.

§ 1.

Skolepengene erlægges *forskudsvis* inden den 15de i hver maaned.

§ 2.

Skolepengene betales for 10 maaneder af aaret og beregnes fra den 1ste i den maaned, hvori barnet begynder paa skolen.

§ 3.

Indskrivningspenge kr. 2.00 for hvert barn.

§ 4.

Moderation for søskende:

No. 1 betaler fuldt ud.

„ 2 — $\frac{3}{4}$

„ 3 — $\frac{3}{4}$

„ 4 — $\frac{1}{2}$

„ 5 — intet,

men da ophører moderationen for nr. 2. *Videre moderation tilstaaes ikke.*

§ 5.

Udestaar skolepenge for mere end 2 maaneder, betragtes barnet som udmeldt af skolen.

§ 6.

Medmindre sygdom, fraflyttelse fra byen eller andre vigtige grunde foreligger, modtages udmeldelser *kun* ved skoleaarets slutning — St. Hans -- og da med *3 maaneders varsel* forud.

§ 7.

Ved eventuel udmeldelse i skoleaaret af ovennævnte grunde betales skolepenge for *den maaned*, hvori udmeldelsen sker, og for *de 2 følgende*, enten barnet slutter straks eller deltager i undervisningen til udgangen af de 2 mdr.

§ 8.

Hvis bestyrelsen ser sig nødt til at vise en elev bort fra skolen paa grund af fortsat dovenskab eller slet opførsel, sker dette uden nogen bestemt udmeldelsesfrist, og skolepenge erlægges da kun til den dag, barnet slutter.

Kontrakt

for

„Det praktiske efterkursus for unge damer“.

§ 1.

Efterkurset har 3 afdelinger:

- I. *Aarskursus med afgangseksamen* — 1ste september til St. Hans — omfatter: Husholdning, linsøm, reparation af tøj, kjolesøm, vask, stryging.
- II. *Kursus uden eksamen fra 1ste september til jul* omfatter: Fuldstændigt linsømkursus, reparation af tøj — fillet eller slidt undertøj, dækketøj, gardiner, strømper medbringes — husholdning.
- III. *Kursus uden eksamen fra jul til St. Hans* omfatter: Husholdning, kjolesøm, alleslags vask, grundlaget i stryging. (Eleverne bringer selv kulørt, hvidt og uldent tøj med til vask).

§ 2.

Indmeldelsen er bindende for et helt kursus, og betalingen erlægges fuldt ud, enten eleven gaar kurset tilende eller slutter i utide.

§ 3.

Skolepengene — kr. 24.00 pr. maaned — beregnes fra den 1ste i hver maaned og erlægges forskudsvis den første hverdag i maaned.

§ 4.

Eleverne maa underkaste sig skolens regler med hensyn til punktligt fremmøde om morgenen samt en dannet, høflig optræden overfor alle overordnede. Støi, hørøstet latter og tale og ukvindeligt væsen tillades ikke inden skolens fire vægge. Om ønskes skaffer skolen udenbys elever godt logis under betryggende forholde, alt efter den enkeltes formuesomstændigheder og sociale krav. Vi er altid rede til at bistaa dem, der ikke har sit hjem i byen, med hjælp og raad.

§ 5.

Eleverne har uden persons anseelse at udføre det arbejde, som blir dem paalagt; herunder indbefattet indkjøb, borddækning, opvartning, anretning, opvask af de kjørler man selv har brugt, og lignende nyttige, men kanske mindre behagelige arbeider. Heri sker altsaa ingen fritagelse for den enkeltes vedkommende.

§ 6.

Forsømmelser tillades ikke, medmindre sygdom eller andre tvingende grunde foreligger. Isaafald meldes fra af forældre eller foresatte, før undervisningen begynder om morgenen, mundtlig, skriftlig eller pr. telefon 4075. Lærerindens specielle tilladelse maa indhentes, hvis en elev undtagelsesvis er nødt til at forlade skolen, før undervisningen slutter.

§ 7.

Eleverne har at holde 2 kladdebøger, en for teori og en for opskrifter. Disse skal altid være à jour og bringes med frem og tilbage hver dag. Ren-skrivningen i tykke, stivpermede stilebøger besørgeres som hjemmearbeide om eftermiddagen. Forsømmer en elev, laanes en af kameraternes bøger til udfyldning af hullerne. Bøgerne kontrolleres af bestyrerinden med passende mellemrum.

§ 8.

Mønster til en bestemt køkkenuniform faaes paa skolen. 2 sæt fordres, saa det ene er paa vask, mens det andet er i brug. Mønstre gratis. Alt materiale — nøiagtig udmaalt og udregnet til billigste pris — faaes paa systuen.

Undertegnede indmelder sig herved som elev ved kursus¹ I, II, III og forpligter sig til at overholde alle kontraktens bestemmelser.

Stedsnavn:

Dato:

Underskrift.

¹ De tal, som ikke benyttes, stryges over.

Oplysninger.

Undervisningstiden er fra kl. 10—1 paa systuen 3 dage itræk; fra kl. 10—2 paa skolekjøkkenet 3 dage itræk. De elever, som efter tur gjør indkjøb paa fiskebryggen eller hos slagteren, møder tidligere op. En og anden gang har eleverne — efter nærmere aftale — time hos slagteren om eftermiddagen. *Den maa aldrig forsømmes.* Der lemmer op hele kreaturer, og slagteren viser stykkerne, hvad de heder, hvor de ligger, og hvad de bruges til. Udenfor dette, samt renskrivning af bøger, paalægger skolen intet eftermiddagsarbejde, men eleverne har adgang til at ta søm med sig hjem; isaafald hjælper lærerinden dem gerne efter kl. 1.

Husholdningen indøves mere praktisk end theoretisk. Alle huslige arbejder udføres af eleverne selv. „Hver ting til sit brug“ og „alt paa sin rette plads“ overholdes strengt. Madlavningen i aarets løb omfatter nær sagt alt, fra den tarveligste kost til farcer, iser og desserter. Eleverne gjør indkjøb til dagen under lærerindens tilsyn, indtil de kan handle paa egen haand. Nøiagtigt regnskab føres over, hvad hver ret koster, samt hele middagen udlignet pr. person. Megen vegt lægges paa sammensætningen af dagens kost, samt en samvittighedsfuld og tiltalende udnyttelse af alle levninger. Alleslags bagning — brød og finere sager — læres. Bestillinger paa alt til husholdningen henhørende modtages med 1 dags varsel. Hvor en bestilling til sen middag, aftenselskab, skaarne smørrebrød og is til baller o. s. v. modtas, har eleverne anledning til at være med om eftermiddagen; isaafald spiser de sin middag gratis paa skolen den dag.

Kjøkkenet er stort, lyst og godt ventileret — malet i hvidt og lyseblaat — og er i alle henseender tidsmæssig udstyret. En stor amerikansk gaskomfūr, samt 2 gode, fritstaaende pladekomfūrer er i brug.

Hvad eleverne slaar istykker, erstatter de selv.

Paa systuen findes 3 dobbeltraads symaskiner, 2 buster til prøvning, speil etc. Uerfarne elevs kostbare indkjøb af daarlige stoffe — især til linsømmen — har bevirket, at vi har kjøbt ind hele stykker godt, hensigtsmæssigt stof i flere kvaliteter, solide smukke broderier og mellemverk etc., som sælges til

indkjøbspris nøiagtig udregnet paa øren og centimeteren. Naar alle elever faar samme plag klippet paa én gang af et helt stykke, falder det jo end mere økonomisk for den enkelte. Orden og nøiagtighed gennemføres i søm, maaltagning og tilklipning, og eleverne drives til at være selvhjulpne. I baade linsøm og kjolesøm begyndes fra grunden af, men udstillingen af efterkursets eleverbejder ved aarets udgang viser et smukt resultat. Noget af det vanskeligste er at faa eleverne til at ta med sig slidt og fillet tøj hjemmefra, hvadsomhelst tidens tand har gnavet sit merke paa. De almindelige paradelapper med sirlig klippede rifter og pene hjørner til indfælding duer lidet for det praktiske liv siden. I linsøm kan eleverne selv vælge mønstret, udstyret og de plag, de har lyst til at sy, ligesaa kjoletoier og façonen der. Her har været syet *alt*, fra stofkjoler og bluser til spadserdragter, silke- og balkjoler.

Vask og strykning foregaar i kjælderhallen, naar varmen kommer, og skolekjøkkenet lukkes. Til vask har eleverne med sit eget tøj, og fremgangsmaaden ved vask af kulørt og hvidt tøj, samt stivetøj og gardiner læres. Derefter rulles og glattes vasken, stivetøj og gardiner stives og stryges.

Frokost, en kop chokolade med 2 halve, smurte rundstykker à 15 øre, samt middag kan, om ønskes, erholdes paa skolen.

Her er, saavidt jeg kan skjønne, de fleste almindelige spørgsmaal ved indmeldelsen besvaret. Tilbage staar kun at udtale, at det skal være mig kjært at modtage elevernes forældre og foresatte, som maatte ønske at se arbeidet ved „det praktiske efterkursus for unge damer“ i fuld gang.

Elisa Roll.